

О. ІЗЮМОВ

Російсько-український словник

ВИДАННЯ ЧЕТВЕРТЕ

ДОПОВНЕНО Й ВИПРАВЛЕНЕ ЗА НОВИМ ПРАВОПИСОМ

ДЕРЖАВНЕ ВИДАВНИЦТВО УКРАЇНИ

Харків — 1930 — Київ

Останнє оновлення 15.06.2010

ПРО АВТОРА

ІЗЮМОВ Овсій Прокопович (21. VI 1899 — грудень 1937, м. Київ). Закінчив Київський археологічний інститут. Науковий співробітник відділу української мови Інституту мовознавства ВУАН (1930 — 1937 р.р.). Автор праць із морфеміки, словотвору, стилістики, культури мови, укладач навчальних посібників і словників. 1937 р. безпідставно репресований і страчений. Реабілітований 1960 р. Праці:

- «Конспект лекцій з українського правопису й граматики». — К., 1926. — 51 с;
- «Техніка української мови». — К., 1926. — 191 с;
- «Практичний російсько-український словник». — К., 1926. — 216 с;
- «Російсько-український словник». — К., 1926. — 656 с (4-е вид. 1930);
- «Правописний словничок чужомовних слів». — Х. — К., 1929. — 96 с (співавтор);
- «Українсько-російський словник». — Х. — К., 1930. — 980 с;
- «Правописний словник». — Х., 1931. — 580 с;
- «Словник чужомовних слів». — К., 1932. — 532 с. (3-є вид. 1996) — співукладач;
- «До питання про укладання двомовних словників» // Мовознавство. — № 5. — 1935. — С. 27—41;
- «Про мову деяких творів І. Микитенка» // Там само. — № 6. 1935. — С. 49 — 72;
- «Прикметникові суфікси в українській мові -астий (-ястий), -атий, -истий (-істий), -оватий, -уватий» // Там само. № 9. — 1936. — С 33 — 52;
- «Іменникові суфікси -ак (-як), -ар (-яр), - ач (-яч) в українській мові» // Там само. — № 11. — 1937. — С. 37 — 54;
- «Російсько-український словник». — К., 1937. — 890 с (співукладач).
- Автор доповіді «Суфіксація прикметників в українській мові» (1935).

Пилип Селігей (в книжці «Інститут мовознавства ім. О.О. Потебні НАН України — 75, 1930 — 2005: матеріали до історії», — К.: Довіра, 2005. — 564 с).

ІМЕНА ЛЮДЕЙ

- Аввакум** – Абáкум, -ма.
Август – Áвгуст, -та.
Августин – Августíн, -на.
Авдотья – Явдо́ха, -хи.
Аверкий – Ове́рко, -ка.
Авксентий – Оксе́нт, -та.
Авраам – Авра́м, -ма.
Агафангел – Агата́нгел, -ла.
Агафия – Ага́фія, Га́нка, -ки.
Агафон – Агапо́н, -на.
Аггей – Аге́й, Еге́й.
Аглаида – Агла́йда, -ди.
Агния – А́гнія, -її.
Аграфена – Аграфéна, -ни.
Агрипина – Горпи́на, -ни.
Адам – Ада́м, -ма.
Аделаида – Адела́йда, -ди.
Аделина – Аделі́на, -ни.
Адольф – Адоль́ф, -фа.
Адриан – Адрі́ян, -на и Андрі́ян.
Акилина, Акулина – Кили́на, ни.
Аким, см. **Иоаким**.
Аксинья, см. **Ксения**.
Александр – Олекса́ндер, -дра.
Александра – Олекса́ндра, -ри.
Алексей – Олексі́й, -ія, Олéкса, -си.
Алена, см. **Елена**.
Альфонс – Альфо́нс, -са.
Альфред – Альфре́д, -да.
Амалия – Ама́лія, -її.
Амвросий – Амвро́с, -са. Амро́сь.
Анастасий – Анаста́сій, -ія, Настáс, -са.
Анастасия – На́стя, Анаста́сія.
Анатолій – Анато́ль, -ля, Анато́лій, -ія.
Андрей – Андрі́й, -ія.
Анисим – Оні́сим, -ма.
Анисия – Оні́сія, -її.
Анна – Га́нна, -ни.
Антонина – Антони́на, -ни.
Антоний – Анті́н, -то́на.
Ануфрий, см. **Онуфрий**.
Апполинарий – Аполіна́рій, -ія, Поліна́р, -ра.
Арсений – Арсе́ній, -ія, Арсе́н, -на.
Артемий – Арте́м, -ма.
Архип – Архі́п, -па.

Астафій, см. **Евстафій**.
Афанасій - Опанас, -са, Панас, -са.
Афросинія, см. **Ефросинія**.
Богдан - Богдан, -на.
Болеслав - Болеслав, -ва.
Борис - Борис, -са.
Вавила - Авіло, -ла.
Валентин - Валентін, -на.
Валентина - Валентіна, -ни, Левантіна, -ни.
Валериан - Валер'ян, -на.
Валерій - Валерій, -ія.
Ванда - Ванда, -ди.
Варвара - Варвара, -ри.
Варфоломей - Бартоломій, -ія.
Василій - Василь, -ля.
Вельгельміна - Вільгельміна.
Вениамин - Веніамін, -на.
Венцеслав - Венцеслав, -ва.
Вера - Віра, -ри.
Вероника - Вероніка, -ки.
Виктор - Віктор, -тора.
Викторія - Вікторія, -її.
Владимир - Володимир, -ра.
Владислав - Володислав, -ва.
Власій - Улас, -са.
Всеволод - Всеволод, -да.
Вячеслав - Вячеслав, -ва.
Гавриил - Гавріло, -ла.
Галина - Галіна, -ни.
Гейнрих, Генрих - Гайнріх, -ха, Гєнріх, -ха.
Генриєтта - Генрієтта, -ти.
Георгій - Юрій, -ія.
Герасим - Гарасім, -ма.
Гервасій - Гервасій, -ія.
Герман - Герман, -на.
Гертруда - Гертруда, -ди.
Глеб - Гліб, -ба.
Гликерія - Ликєра, -ри.
Григорій - Григорій, -ія, Грігїр, -гора.
Густав - Густав, -ва.
Давид - Давід, -да.
Дамиан - Дем'ян, -на.
Даниил - Даніло, -ла.
Дарія - Одарка, -ки.
Димитрій - Дмитрб, -ра.
Диомид - Демід, -да.
Дионисій - Деніс, -са.
Дмитрій - Дмитрб, -ра.
Доминик - Доміник, -ка.
Дорофей - Дорш, -ша, Доротєй, -тєя.
Дорофея - Доротєя, -єї.
Ева - Іва (род. Іви), Єва.
Евгеній - Євгєн, -на.
Евгения - Івга, -ги.
Евдоким - Явдокім, -ма.
Евдокия - Явдбха, -хи.
Евсей - Овсїй, -ія.
Евстафій - Остап, -па.
Евтихий - Явтух, -ха.
Евфимия - Юхіма, -ми, Хїма, -ми.

Егор, см. **Георгій**.
Ефимий - Юхі́м, -ма.
Ефросиния - Прі́ська, -ки.
Екатерина - Катерина, -ни.
Елена - Оле́на, -ни.
Елизавета - Лисаве́та, -ти.
Елисей - Єлисе́й, -е́я.
Емельян - Омеля́н, -на.
Епистимия - Лепесті́на, -ни.
Епифаний - Єпифа́ній, -ія, Опіфа́н, -на.
Еремей - Яре́ма, -ми.
Ермолай - Ярмола́й, -а́я.
Ефим - Юхі́м, -ма.
Ефрем - Єфре́м, Яхре́м, -ма.
Жозефина - Жозефі́на, -ни.
Жорж, см. **Георгій**.
Захарий - Заха́р, -ря́.
Зинаида - Зінаї́да, -ди.
Зиновий - Зіно́вій, -ія.
Зосима - Зо́сим, -ма.
Зоя - Зо́я, Зо́ї.
Иаков - Яків (род. Якова).
Иеремия - Яре́ма, -ми.
Иероним - Ероні́м, -ма.
Иоаким - Які́м, -ма.
Иоанн, см. **Иван**.
Иов - Іов, Йо́в, -ва.
Иона - Іо́на, Йо́на, -ни.
Иосиф - Йо́сип, -па.
Иван - Іва́н, -на.
Игнатий - Гнат, -та.
Изабелла - Ізабе́лла, -ли.
Илларион - Лариво́н, -на.
Илия - Ілля́ (род. Іллі́).
Иннокентий - Інокéнтій, -ія.
Ипполит - Іполі́т, -та.
Ирина - Яри́на, -ни, Іре́на, -ни.
Иродион - Іродіо́н, -на, Радиво́н, -на.
Исаак - Іса́к, -ка.
Исаия - Іса́й, -са́я.
Исидор - Сиді́р, -дора.
Иуда - Юда́ (род. Юди́).
Иустин - Юсті́н, -на.
Ифалия - Іфа́лія, -ї́.
Казимир - Казімі́р, -ра.
Карл - Ка́рло, -ла.
Каролина - Каролі́на, -ни.
Катерина - Катері́на, -ни.
Киприан - Купрі́ян, -на, Купер'я́н, -на.
Кирилл - Кири́ло, -ла.
Клавдий - Кла́вдій, -ія.
Клара - Кла́ра, -ри.
Клементина - Клименті́на, -ни.
Клеопатра - Клеопáтра, -ри.
Климент - Клим, -ма.
Конрад - Кіндрáт, -та.
Константин - Костянті́н, -на.
Косма - Кузьма́, -мі́.
Ксения - Окса́на, -ни.
Лаврентий - Лаврі́н, -ро́на.

Лазарь - Лазар, -ря.
Лев - Левко́, -ка.
Лена, см. **Елена**.
Леонид - Леоні́д, -да.
Леонтий - Левко́, -ка.
Леопольд - Леопо́льд, -да.
Лидия - Лі́да, -ди.
Лизавета - Лисаве́та, -ти.
Луиза - Луї́за, -зи.
Лука - Лукá, -кі.
Лукерия, см. **Гликерия**.
Лукиан - Лук'я́н, -на.
Лукреция - Лукре́ція, -ії.
Любовь - Любі́на, -ни.
Людмила - Людмі́ла, -ли.
Людвик - Людо́вик, -ка.
Люция - Лю́ція, -ії.
Маврикий - Маврі́кій, -ія.
Магдаліна - Магдалі́на, -ни.
Макарий - Макáр, -ря́.
Максимилиан - Максимилі́ян, -на.
Максим - Максíм, -ма.
Мануил - Мано́йло, -ла.
Маргарита - Маргарі́та, -ти.
Марионила - Маріоні́ла, -ли.
Мария - Марі́я, -ії.
Марк - Ма́рко, -ка.
Мартин - Марті́н, -на.
Марфа - Ма́рта, -ти.
Матильда - Маті́льда, -ди.
Матрона - Мо́тря, -рі.
Матфей - Матві́й, -ія.
Мелания - Мелáнка, Малáна.
Меркурий - Мерку́рій, -ія.
Мефодий - Мето́дій, -ія.
Мина - Мі́на, -ни.
Минодора - Нимидо́ра, -ри.
Митрофан - Митрофа́н, -на.
Михаил - Миха́йло, -ла.
Михей - Михе́й, -хе́я.
Модест - Модéст, -та.
Моисей - Му́сій, -ія.
Надежда - Надéжда, -ди, Наді́я.
Наполеон - Наполео́н, -на.
Настасья - На́стя, -ті.
Наталія - Натáлка, -ки.
Неонила - Неоні́ла, -ли.
Нестор - Нéстір, -тора.
Никита - Микі́та, -ти.
Никифор - Ничі́пір, -пора, Никі́фір, -фора.
Никодим - Никоді́м, -ма.
Николай - Мико́ла, -ли.
Никон - Ні́кін, -кона.
Олимпий - Олі́мпій, -ія.
Ольга - О́льга, -ги.
Онисим - Оні́сим, -ма.
Онуфрий - Оно́прій, -ія.
Осип, см. **Иосиф**.
Павел - Павло́, -влá.
Памфил - Памфі́л, -ла.

Панкратий - Панкрат, -та.
Пантелеймон - Пантелеймон, -на.
Параскева - Параска, -ки.
Пахомий - Пахом, -ма.
Пелагея - Палажка, -ки.
Петр - Петро, -ра.
Платон - Платон, -на.
Поликарп - Поликарп, -па.
Прасковья, см. **Параскева**.
Прокопий - Прокіп, -копа.
Прохор - Прохор, -ра, Прохір, -хора.
Пульхерия - Пульхера, -ри.
Рахиль - Рахіль, -лі.
Ревекка - Ревека, -ки.
Рихард - Ріхард, -да.
Роберт - Роберт, -та.
Родион - Радивон, -на.
Роза - Роза, -зи.
Розалия - Розалія, -її.
Розина - Розіна, -ни.
Роман - Роман, -на.
Рудольф - Рудольф, -фа.
Савва - Сава, -ви.
Самуил - Самійло, -ла.
Сампсон - Самсон, -на.
Сара - Сара, -ри.
Севастиан - Севастіан, -на.
Серафима - Серафіма, Сарахвіна, -ни.
Сергий - Сергій, -ія.
Сигизмунд - Сігізмунд, -да.
Сильвестр - Сильвєстр, -тра.
Симеон - Семєн, -на.
Симон - Сімон, -на.
Синклитикия - Секлєта, -ти.
Соломон - Соломон, -на.
Соломония - Соломія.
София - Софія, -її.
Софроний - Софрон, -на, Сопрін, -ро́на.
Спиридон - Свирід, -да.
Станислав - Станислав, -ва.
Стефан - Степан, -на.
Стефанида - Степаніда, -ди.
Сусанна - Сусана, -ни.
Тамара - Тамара, -ри.
Татиана - Тетяна, -ни.
Терезия - Тереза, -зи.
Терентий - Терешко, -ка.
Тимофей - Тимко, -ка.
Трифон - Тріхвон, -на.
Трофим - Трохім, -ма.
Ульрих - Ульріх, -ха.
Ульяна - Оляна, -ни.
Урсула - Урсула, -ли.
Фаддей - Тадей, -ея.
Фекла - Тєкля, -лі.
Феодор - Фєдір, -дора.
Феодора - Хведора, -ри.
Феодосий - Теодосій, -ія, Хведось, Тодось, -ся.
Феодосия - Теодосія, -її, Хведоська, -ки.
Феодот - Хведот, -та.

Феодул - Хведу́л, -ла.
Феоктиста - Теокті́ста, -ти.
Феофан - Теофа́н, -на.
Феофил - Теофі́л, -ла.
Фердинанд - Фердіна́нд, -да.
Филикс, Феликс - Фелі́кс, -са.
Филимон - Хви́лимон, -на.
Филипп - Пилі́п, -па.
Филиппика - Пили́піна, -ни.
Флавиан - Флавія́н, -на.
Флавия - Фла́вія, -її.
Флор - Хлор, -ра.
Фока - Фо́ка, -ки.
Фома - Хома́, -мі.
Фотій - Хоті́й, -ія, Фоті́й.
Франциск - Франці́ск, -ка.
Франциска - Франці́ска, -ки.
Фридерик - Фріде́рік, -ка.
Харита - Харі́та, -ти, Хариті́на, -ни.
Харлампій - Харла́мп, -па.
Харитон - Хариті́н, -то́на.
Христиан - Христия́н, -на.
Христина - Христі́на, -ни.
Христофор - Христофо́р, -ра.
Шарлотта - Шарльо́тта, -тти.
Эдмонд - Едму́нд, -да.
Эдуард - Едуа́рд, -да.
Элеонора - Елеоно́ра, -ри.
Эмануил - Емануї́л, -ла.
Эмилий - Емі́лій, -ія.
Эсфирь - Есте́рка, -ки.
Юдифь - Юді́та.
Юлиан - Юлія́н, -на.
Юлианна - Юлія́на, -ни.
Юлий - Юлі́й, -ія.
Юлия - Юлія́, -її.
Юрий - Юрі́й, -ія.
Юстин - Юсті́н, -на.
Юстиан - Юстині́ян, -на.
Ядвига - Ядві́га, -ги.
Яким, см. **Иоаким**.
Яков - Які́в (род. Якова).
Ярослав - Яросла́в, -ва.